

Souhrnná teritoriální informace:

Belize

Velvyslanectví ČR v Mexiku 5. 6. 2024 22:58

Belize je de iure konstituční monarchie, jelikož hlavou státu je britský král Karel III. Země však de facto funguje jako parlamentní demokracie a politický systém Belize kopíruje britský politický systém. Ačkoliv je oficiální hlavou státu britský král, na území Belize jej zastupuje nejvyšší guvernér, který je i velitelem ozbrojených sil. V čele vlády stojí premiér a jeho kabinet tvoří ministři, vláda je také nositelem výkonné moci a „každodenní politiky“. Parlament tvoří sněmovna reprezentantů (31 křesel) a senát (12 křesel). Zákonodárná moc je rozdělena mezi parlament a vládu.

Belize je zemí s poměrně malou ekonomikou, která se zaměřuje zejména na zemědělství a cestovní ruch. Belizské HDP značně utrpělo pandemií COVID-19 právě kvůli globálnímu omezení cestovního ruchu, nicméně od roku 2021 docházelo k postupné rekuperaci ekonomiky. V roce 2023 se hospodářský růst odhadoval na 4,7 % a očekává se, že ekonomika poroste i v dalších letech. Mezi nejvíce rostoucí ekonomická odvětví patří zejména cestovní ruch, stavebnictví a doprava.

Obchodní bilance Belize je deficitní zejména díky nízkým cenám a přidané hodnotě produktů, které Belize vyváží – citrusy, banány, mořské plody, cukr, textil. Mezi největší obchodní partnery Belize patří USA, Velká Británie, EU, Mexiko, Čína, Guatemala, Jamajka a další okolní země.

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována v základním rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Belmopan
Počet obyvatel	0,41 mil. (2024)
Jazyk	angličtina
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	konstituční monarchie
Hlava státu	Karel III.
Hlava vlády	Johnny Briceño
Název měny	belizský dolar (BZD)
Cestování	
Časový posun	-7h (v létě -8h)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Zdeněk Kubánek
Ekonomický úsek	Martin Tušl, M.A., MBA
Konzulární úsek	Mgr. Zdeňka Šubrová, PhDr.
CzechTrade	Mgr. Tereza Vítková
Czechinvest	
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	3,407
Hospodářský růst (%)	6
Inflace (%)	3,8
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální hlavou země je britský král, nicméně jedná se spíše o symbolickou funkci. Krále na území Belize zastupuje nejvyšší guvernér, který je i velitelem ozbrojených sil. V čele vlády stojí premiér, který má v rukou výkonnou moc a jeho kabinet tvoří ministři. Parlament tvoří Sněmovna reprezentantů (31 křesel) a Senát (12 křesel).

Premiér Johnny Briceño operuje se značnou legislativní většinou (jeho středolevicová People's United Party drží ve Sněmovně reprezentantů 26 křesel), což mu zajišťuje stabilní podporu pro všechna rozhodnutí. Zároveň se mu daří si udržovat podporu obyvatel a pozice zůstává poměrně slabá a Briceňově vládě se daří si i v druhé polovině svého mandátu udržovat silnou podporu obyvatel Belize. V nedávných municipálních volbách, které se konaly v březnu 2024, PUP získal 63 % hlasů a potvrdil tak, že má velké šance i pro nadcházející všeobecné volby, které by se měly konat nejpozději v říjnu 2025.

Oficiální název státu: Belize

Hlava státu: král Karel III., reprezentován generální guvernérkou

Složení vlády:

- 1 **Generální guvernér:** Froyla Tzalam
- 1 **Předseda vlády a ministr financí, ekonomického rozvoje a investic:** Johnny Briceño
- 1 **Místopředseda vlády (vicepremiér) a ministr přírodních zdrojů, ropy a těžby:** Cordel Hyde
- 1 **Ministr zahraničních věcí, obchodu, školství, kultury, vědy a techniky:** Francis Fonseca
- 1 **Ministr národní obrany a bezpečnosti hranic:** Florencio Marin
- 1 **Ministr rozvoje infrastruktury a bydlení:** Julius Espat
- 1 **Ministr turismu a krajanských záležitostí:** Anthony Mahler
- 1 **Ministryně lidského rozvoje, rodin a záležitostí domorodého obyvatelstva:** Dolores Balderamos Garcia
- 1 **Ministr zdraví a zdravého životního stylu:** Kevin Bernard
- 1 **Ministr transformace venkova, komunitního rozvoje, práce a místní samosprávy:** Oscar Requeña
- 1 **Ministr zemědělství, bezpečnosti potravin a podnikání:** Jose Abelardo Mai
- 1 **Ministr spravedlnosti a generální prokurátor:** Anthony Sylvestre
- 1 **Ministr modré ekonomiky a civilního letectví:** Andre Perez
- 1 **Ministr veřejných služeb, logistiky a e-governance:** Michel Chebat
- 1 **Ministr vnitra a nových průmyslů:** Kareem Musa
- 1 **Ministr státní služby, ústavních a politických reforem:** Henry Charles Usher
- 1 **Ministr mládeže, sportu a dopravy:** Rodwell Ferguson
- 1 **Ministr udržitelného rozvoje, klimatických změn a krizového řízení:** Orlando Habet

1.2 Zahraniční politika země

Belize je členem OSN, Organizace Amerických Států (OAS), SICA, CARICOM, Asociace Karibských Států (ACS), WTO, Společenství národů (Commonwealth of Nations) a řady dalších organizací. Belize si udržuje blízké vztahy především s USA, které jsou pro Belize jedním z nejdůležitějších obchodních i politických partnerů, zároveň v USA žije největší komunita lidí s belizským občanstvím mimo Belize (cca 85 000). Belize nadále udržuje diplomatické styky s Tchaj-wanem (jako jedna z posledních 12 zemí na světě, spolu s Guatemalou poslední země v regionu Střední Ameriky), a to navzdory skutečnosti, že pevninská Čína je pro Belize z hlediska exportu druhou nejdůležitější zemí po USA. V polovině listopadu 2023 přerušila belizská vláda diplomatické styky s Izraelem kvůli jeho odmítnutí příměří v Gaze.

1.3 Obyvatelstvo

V Belize žije podle posledních odhadů cca 415 tis. obyvatel (2020), hustota osídlení činí 17 ob./km² (2019). Největší skupinu obyvatelstva tvoří hispanci (50 %), následují kreolové (21 %), Mayové (10 %), Garifuni (4,6 %), a ostatní rasy (14 %).

Úředním jazykem Belize je angličtina. Dále se zde mluví španělsky, belizskou kreolštinou, mayskými jazyky a jazykem garifuna. Nejčastěji vyznávaným náboženstvím je římsko-katolické s cca 40 %, následuje protestantské s 29 % a 11 % vyznává ostatní náboženství. Asi 20 % obyvatel nevyznává žádné náboženství.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Belize je zemí s poměrně malou ekonomikou, která se zaměřuje zejména na zemědělství a cestovní ruch. Belizské HDP značně utrpělo pandemií COVID-19 právě kvůli globálnímu omezení cestovního ruchu, nicméně od roku 2021 docházelo k postupné rekuperaci ekonomiky. V roce 2023 se hospodářský růst odhadoval na 6 % a očekává se, že ekonomika poroste i v dalších letech.

Mezi nejdůležitější odvětví ekonomiky Belize patří zejména zemědělství a s ním spojený průmysl, rybolov, cestovní ruch a v poslední době i stavebnictví a těžba ropy. Mezi zboží, které Belize nejvíce vyváží, patří cukr, citrusy, banány, mořské plody a ropa. Z hlediska dovozu Belize nejvíce dováží ropu, tabák a automobily. Největšími obchodními partnery pro dovoz jsou pak USA, Čína, Mexiko a Guatemala.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	15,21	12,13	6	3,1	2,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	9420	11010	11850	12150	12440
Inflace (%)	3,26	6,27	3,8	2,6	2,5
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	0,27	0,316	0,364	0,401	0,44
Import zboží (mld. USD)	1,03	1,319	1,438	1,568	1,7
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-0,534	-0,729	-0,766	-0,829	-0,89
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	0,41	0,42	0,43	0,44	0,45
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Belize se dlouhodobě potýkalo s velkým veřejným zadlužením, které dosahovalo až 133 % HDP. Snížení tohoto masivního dluhu bylo jednou z hlavních priorit vlády premiéra Briceña, který na konci roku 2021 zahájil restrukturalizaci dluhu pomocí tzv. modrých dluhopisů. Tento krok v kombinaci s úspornými politikami vlády a výrazným růstem HDP umožnil, že se vládě podařilo poměr veřejného dluhu k HDP snížit ze 133 % HDP v roce 2020 na 64,1 % v roce 2023. Tento pozitivní vývoj ocenil také MMF během svého setkání s belizskou vládou v únoru 2023.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-1
Veřejný dluh (% HDP)	60,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,25
Daně	2024
PO	0,75 % - 15 %
FO	25 %
DPH	0 %, 9%, 12 %

2.3 Bankovní systém

Belizský bankovní systém se skládá z Centrální banky Belize (CBB, založena v roce 1982) a 58 finančních institucí (banky, spořitelny, státní finanční instituce, úvěrová družstva, pojišťovací společnosti, směnárny).

Hlavní banky a finanční instituce v Belize: Central Bank of Belize, Atlantic Bank Ltd., Barclays Bank PLC, Bank of Nova Scotia, Belize Bank Ltd., Alliance Bank of Belize.

2.4 Daňový systém

Daň z příjmu – osvobozeny jsou roční příjmy do 10 000 USD; příjmy nad tuto hranici jsou zatíženy 25 %.

Obchodní daň – platí obchody, obchodní společnosti a samostatní podnikatelé ze zisku. Její výše se pohybuje v závislosti od druhu podnikání od 0,75 % do 15 %. Převážná většina obchodních činností se daní sazbou ve výši 1,25 %. Od obchodní daně jsou osvobozeny roční zisky z obchodu do 27 tis. USD, zisky z měsíčního pronájmu do 825 USD a zisky z podnikání v zónách volného obchodu. Správu daně z příjmu zajišťuje Income Tax Department.

Prodejní daň – na základě Sales Tax Act z roku 1999 se výrobci a poskytovatelé služeb, jejichž měsíční výnosy přesáhnou 2,5 tis. USD nebo roční 27 tis. USD, musí zaregistrovat jako plátcí prodejní daně (sale tax agents). Tato daň je aplikována v závislosti na druhu výrobku a charakteru poskytované služby a je odváděna měsíčně. Sazby prodejní daně jsou následující:

- 1 12 % alkohol, tabák, ropné deriváty;
- 1 9 % ostatní výrobky a služby.

Osvobozeny jsou dodávky elektrické energie a vody, dovoz do zón volného obchodu, export zboží, hotelové ubytování, zboží a služby hrazené z prostředků zahraničních rozvojových fondů, základní potraviny (např. rýže, fazole, kukuřice, maso, cukr, vejce, chléb), dále léky, hnojiva, pesticidy, fungicidy, herbicidy, ryby, osivo. Prodejní dani podléhají všechny importované výrobky.

Environmentální daň – vybírána při dovozech ve výši 1 % hodnoty CIF. Tato daň byla zavedena v roce 2001 na základě Environmental Tax Act. Správu prodejní daně zajišťuje Sales Tax Department. 38 % příjmů připadá na dovozní daně, 30 % na daň ze služeb a 22 % na daň z příjmu.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Rok 2023 potvrdil významný rostoucí trend ve vzájemném obchodu mezi ČR a Belize, přičemž vzájemná obchodní výměna byla nejvyšší od roku 2014. Vývoz z ČR v posledních letech vzrostl především díky výraznému zvýšení vývozu porcelánu, kuchyňského nádobí a skleněných výrobků, přičemž samotný vývoz porcelánu tvořil v roce 2023 přes 60 % celkového vývozu. V případě dovozu z Belize do ČR pak šlo především o výrazný nárůst v oblasti textilního průmyslu, konkrétně obuvi. Kromě dalších textilních výrobků se z Belize dále dováží také rum a jiné destiláty z cukrové třtiny, případně ovoce.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,01	0,00	0,01	0,04	0,05
Export do ČR (mld. CZK)	0,01	0,01	0,01	0,03	0,05
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,00	0,01	0,00	-0,01	-0,01

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
666	Zboží hrnčířské	32,56	61,43
665	Zboží skleněné	8,20	15,47
697	Potřeby pro domácnost z kovů obecných j. n.	4,78	9,02
813	Výrobky techniky osvětlovací j. n.	3,06	5,77
891	Zbraně a munice	1,41	2,66

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
851	Obuv	29,39	58,79
845	Součásti oděvní z materiálu textilního i pletené ap.	4,70	9,40
843	Oděvy a prádlo pánské, chlapecké pletené, háčkované	4,49	8,99
894	Kočárky dětské, hračky, hry a potřeby sportovní	2,60	5,19
112	Nápoje alkoholické	1,37	2,74

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Belize je 160. obchodním partnerem EU, EU je pro Belize 5. nejdůležitějším obchodním partnerem. V roce 2023 se z Belize do zemí EU dovezlo zboží v hodnotě 81 mil. euro a vyvezly se produkty v hodnotě 82 mil. euro. Hlavní položky vývozu z Belize do EU v roce 2019 byly především potraviny, ryby a plody moře, z EU se do Belize dovážely dopravní zařízení a stroje.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	62,12	56,40	67,08	60,66	81,90
Export do EU (mil. EUR)	60,49	64,68	90,97	88,62	80,58
Saldo s EU (mil. EUR)	-1,64	8,28	23,90	27,96	-1,32

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Mezi největší obchodní partnery Belize mimo EU patří USA, Velká Británie, Mexiko, Čína, Guatemala, Trinidad a Tobago a další okolní země.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	903,39	672,74	885,67	1159,42	1248,25
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	191,30	106,23	158,78	203,68	256,12
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-712,09	-566,51	-726,90	-955,73	-992,13

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Centrální banka Belize (CBB) zaznamenala v roce 2022 celkový příliv přímých zahraničních investic ve výši 207,25 milionu USD (meziroční nárůst o 38,4 %), které se soustředily především do oblasti nemovitostí, stavebnictví, hotelů a restaurací.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Jednou z nejdůležitějších FTA je smlouva Economic Partnership Agreement (EPA) mezi členskými zeměmi CARIFORUM a EU (Belize je členským státem CARICOM) a po Brexitu vyjednaná obdobná smlouva mezi Velkou Británií a CARICOM, která vstoupila v platnost v roce 2021.

Smlouvy mimo EU

V lednu 2022 vstoupila v platnost Dohoda o hospodářské spolupráci Belize s Tchaj-wanem. Belize nemá FTA s USA ani s Kanadou. Belize je součástí Středoamerického integračního systému (SICA), ale není součástí Středoamerického ekonomického integračního systému (SIECA).

Smlouvy s ČR

Bilaterální dohoda o zrušení vízové povinnosti pro občany ČR a Belize je v platnosti od 1. srpna 2008. Dohoda o výměně informací v daňových záležitostech mezi Českou republikou a Belize byla podepsána dne 12. února 2016 a vstoupila v platnost 1. ledna 2017.

3.4 Rozvojová spolupráce

Země je čistým příjemcem rozvojové pomoci, přičemž nejvýznamnějšími donory rozvojové pomoci v Belize jsou EU, USA a Tchaj-wan. EU v období 2014-2020 vynaložila na realizaci projektů v Belize 27 mil. EUR, pro období 2021-2027 bylo pro Belize předběžně vyčleněno 17 mil. EUR, a to především na projekty v oblastech (1) zeleného růstu a udržitelného rozvoje a (2) regionální integrace a správy hranic.

V posledních letech ČR ve spolupráci s místními organizacemi realizovala několik malých rozvojových projektů v jižní části Belize zaměřených na udržitelné zemědělství či přístup k energii prostřednictvím solárních panelů.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Belize není do MOP zahrnuta.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Ačkoliv se obchodní etika stále více blíží standardům platným v Evropě a USA, mohou se čeští podnikatelé setkat s řadou zvláštností, které vyplývají z odlišných kulturně-sociálních podmínek a obchodních zvyklostí.

4.2 Oslovení

Kvůli obavám o osobní bezpečnost je v celé Střední Americe těžké dostat se ke kontaktním údajům zaměstnanců i vedoucím pracovníkům soukromých firem a často i státních institucí. Obvykle je třeba několik telefonátů, e-mailů či dokonce osobních schůzek, aby bylo možné zjistit kontaktní údaje požadované osoby. Tituly jsou velmi důležité a je nejlepší oslovit partnery přímo pomocí jejich profesního titulu nebo pana, paní nebo slečny, následovaného příjmením. Osobní komunikace je vždy efektivnější než metody dálkové komunikace.

4.3 Obchodní schůzka

Osobní obchodní schůzky jsou nevyhnutelné a jejich domlouvání by mělo začít nejméně 2 týdny předem. V případě, že nepřijde potvrzení, je třeba kontakt zopakovat i několikrát, a i potvrzenou schůzku je ideální den před konáním či v den konání potvrdit a ujistit se na místě schůzky a Vašich kontaktních údajích.

Přes rozšířenou představu o časové flexibilitě je dobré na předem domluvenou schůzku přijít včas, i když se většinou toleruje pozdní příchod o 10 až 15 minut, přičemž místní partneři (i kvůli často komplikované dopravní situaci ve městech) mohou dorazit i později. Není neobvyklé, že schůzky mohou být na poslední chvíli odloženy. Snažte se v tom případě nevypadat podrážděně a vyjděte vstřícně belizské straně.

Kromě pánského obleku a košile s kravatou je hojně využívána také guayabera s dlouhým rukávem (typ košile). V neformálních kontaktech lze nosit kalhoty a košili nebo guayaberu s krátkým rukávem. V žádném případě však nejsou vhodné krátké kalhoty a obuv na pláž. Ženy by měly zvolit mezi šaty či sukní s halenkou.

Počáteční schůzky jsou formální a obchodní partneři se zdraví podáním ruky. Pokud se s obchodním partnerem znáte déle či dokonce jste blízcí přátelé, je běžné objetí a poklepání na záda. Než rozhovor přejde do pracovní roviny, je třeba nezávazné konverzace, alespoň v řádu několika minut (pokud se ale předpokládá delší jednání klidně i více); nejlepší je umožnit hostiteli zahájit obchodní diskusi. Často je Vám nabídnuta káva nebo jiné nápoje, je slušné je přijmout a přinejmenším ochutnat. Připravte si veškerý písemný materiál v angličtině. Doporučuje se přeložit jednu stranu Vaší vizitky do angličtiny.

Dá se předpokládat, že bude trvat několik schůzek, než dojdete k dohodě. Jednání mohou probíhat během pracovních jídel, které mohou trvat i více než 2 hodiny, takže buďte trpěliví. Je dobré mít na paměti, že termíny jsou často považovány za orientační.

Dary se na první schůzku obvykle nepřinášejí. Pokud budete pozváni do belizské domácnosti, je vhodné přinést květiny (vyhněte se bílým, protože se obvykle přinášejí na pohřby), víno, lihoviny nebo čokolády. Pro Belize je vzájemná loajalita zásadní. Obyvatelé Belize si cení budování vztahů, proto je důležité vyhnout se tvrdému prodeji, nátlakové taktice a jakémukoli konfliktu či konfrontaci.

4.4 Komunikace

Osobní schůzky jsou preferovány před komunikací prostřednictvím telefonů, dopisů nebo e-mailů. Oficiálním jazykem Belize je angličtina, která je v obchodních jednáních jednoznačně upřednostňována, přestože řada obchodních partnerů ovládá i další jazyky. Angličtina je nutná v případě obchodních materiálů.

4.5 Doporučení

Doporučení, respektive překážky a rizika, se kterými je třeba při vstupu českých firem a podniků na Belizský trh počítat jsou následovná a dají se zjednodušeně shrnout do tří bodů:

- 1 Náklady na zahraniční zastoupení, bez něhož se nelze dlouhodobě v teritoriu uplatnit, nebo alespoň častá osobní přítomnost na trhu, a riziko návratnosti těchto nákladů.
- 1 Rizika spojená s účastí ve veřejných tendrech, jež často nesou známky netransparentnosti a korupčního jednání.
- 1 Nároky na vyšší konkurenceschopnost českého zboží vzhledem k nízké ceně místní pracovní síly a vysokých nákladů na dopravu.

4.6 Státní svátky

- | 1. leden – Nový rok
- | 9. březen – Den Baron Bliss
- | březen/duben – Velikonoce – jedná se o největší svátek roku a většina služeb a obchodů je od čtvrtka do pondělí zavřena
- | 1. květen – Den práce
- | 24. květen – Den Commonwealthu
- | 10. září – Den St. George's Caye
- | 21. září – Den nezávislosti
- | 12. říjen – Den Ameriky
- | 19. listopad – Garifuna Settlement Day
- | 25. prosinec – Vánoce
- | 26. prosinec – Svátek Vánoční

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Nejlepší cestou k expanzi na belizský trh je vyhledání lokálního dovozce, který bude vystupovat jako obchodní zástupce. Přímé prodeje jsou spíše výjimkou. Příklad typického obchodního řetězce pro Belize je následující: zahraniční výrobce – místní dovozce – maloobchodník – spotřebitel. K nalezení vhodného obchodního partnera se doporučuje využít znalostí a kontaktů honorárního konzula ČR v Belize.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

V dubnu 2000 Belize začalo aplikovat pravidla CARICOM o jednotném vnějším clu (Common External Tariff – CET). Je používána sedmimístná nomenklatura založená na harmonizovaném společném seznamu zboží a kódovém systému. Tarify jsou rozděleny do 3 sekcí: rozpis celních sazeb, seznam podmíněných celních osvobození a seznam nepodléhající podmíněnému celnímu osvobození. Celní sazby se pohybují v rozmezí od 0–5 % do 20–25 %. U některých zemědělských produktů dosahuje celní sazba 40 %.

V zájmu ochrany domácí produkce vláda stanovila 27 kategorií výrobků a produktů, k jejichž dovozu je nutno získat **licenci**. Seznam obsahuje např. rýži, fazole, vejce, cukr, citrusy, mouku, maso, marmeládu, paprikovou omáčku, zápalky, arašidy, těstoviny, polévky, mléko, toaletní papír, mýdlo, pivo, sycené nápoje, palivo, smetáky, dřevěný nábytek, ratan a lodě. Ministerstvo průmyslu žádalo vládu o postupné odstranění této dovozní bariéry s poukazem, že podporuje rozkvět korupce.

Belizský celní úřad používá ke stanovení hodnoty importovaného zboží originál faktury a katalog zboží. Zejména je kontrolováno, jestli deklarovaná hodnota odpovídá skutečnosti. Cílem je zamezit podhodnocování zboží a ztrátám z příjmů za úhradu dovozního cla. Import některých zemědělských produktů podléhá speciálním pravidlům, která stanovuje The Belize Agricultural Health Authority (BAHA), instituce podléhající Ministerstvu zemědělství a rybolovu. BAHA vyžaduje příslušné dovozní povolení, fytosanitární osvědčení a také osvědčení o původu zboží, např. při dovozu květin a rostlin, živých zvířat, pesticidů atd.

Při vývozu určitého druhu zboží je vyžadováno tzv. **exportní povolení** a/nebo zoosanitární nebo fytosanitární osvědčení. Licenci i příslušná osvědčení vydává BAHA. V seznamu produktů, jejichž vývoz podléhá tomuto režimu je např. hovězí a vepřové maso, živý dobytek, ryby, korýši, dřevo, cukr, med, citrusy nebo fazole.

V obou případech si musí vývozce i dovozce obstarat příslušná povolení předem.

Belizský celní úřad povoluje i dočasný dovoz nebo tranzit zboží za stanovených podmínek. Zboží v tomto režimu většinou vstupuje do země bezcelně, během doby strávené na území Belize nesmí být nijak modifikováno. Pokud se dovozce rozhodne později takové zboží prodat na místním trhu, musí doplatit clo. The Belize Bureau of Standards (Úřad pro standardy) byl založen v roce 1992 za účelem podpory užívání kódů, specifikací a standardů. S regulací bylo fakticky započato teprve až od roku 1997. Belize úzce spolupracuje s CARICOM, odkud převzalo řadu standardů např. pro označení a etiketaci výrobků.

5.3 Marketing a komunikace

Obdobně jako v jiných zemích jsou využívány hromadné sdělovací prostředky.

Noviny: Amandala Press, The Belize Time Press, The Reporter, The Guardian, San Pedro Sun

TV stanice: Great Belize Productions Ltd. (Channel 5), Belize Family Channel (Channel 7), Baymen Broadcasting Network (Channel 9), SBS Television Ltd., Channel Broadcasting Cable Co.

Rozhlasové stanice: The Broadcasting Corporation of Belize, Love FM Music Power, Radio Krem

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V květnu 2000 belizský parlament přijal soubor zákonů na ochranu duševního vlastnictví, jejichž přijetí požadovala WTO v rámci implementace Dohody o obchodních aspektech duševního vlastnictví (Agreement of Trade-Related Aspects of Intellectual Property – TRIPS). Balíček 6 legislativních změn zahrnoval autorská práva, průmyslový design, patenty, obchodní označení, ochranu nových druhů rostlin a nákresů a plánů elektronických obvodů.

Belize se tak připojilo k Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví. Nová legislativa vstoupila v platnost v lednu 2001. Obchody s hudbou a videokazetami i přesto pokračují v prodeji nelegálních kopií. Belize je členem Bernské konvence o ochraně autorských práv a od roku 2001 je také členem Světové organizace pro duševní vlastnictví (WIPO).

5.5 Trh veřejných zakázek

Dodávky pro státní orgány a instituce jsou komplikované, ve většině případů je úspěch závislý na osobních kontaktech v rámci vládní strany. Místní dodavatelé, kteří nejsou příslušníky vládní strany, se na nich nemají možnost podílet. Státní zakázky nad 50 tis. USD podléhají povinnosti uspořádání veřejné soutěže. Významný prostor se otvírá zejména při realizaci veřejných zakázek financovaných multilaterálními institucemi (jako např. Světová banka). Aktuální informace o vypisovaných výběrových řízeních lze nalézt na webových stránkách [PublicProcurement](#).

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Od roku 1967 Belize uznává Arbitrážní zákon Spojeného království z roku 1966 (Arbitration Act). Ten stanovuje postup při řešení sporů a kompenzace. Nicméně v praxi není tato právní norma k řešení sporů využívána, protože jednotlivé smlouvy obsahují vlastní arbitrážní doložky.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Dnem 1. 8. 2004 vstoupila v platnost bilaterální dohoda o zrušení vízové povinnosti pro občany ČR i Belize, přičemž celková délka pobytu nesmí přesáhnout 90 dní. Dohoda rovněž zakazuje občanům obou zemí vykonávat během pobytu jakoukoliv výdělečnou činnost.

Belize patří mezi země s poměrně vysokou mírou kriminality, často spojenou s obchodem s drogami. Největší opatrnosti je třeba dbát v hlavním městě a na hranicích s Guatemalou, kde je evidováno nejvíce krádeží a přepadení. Doporučuje se dodržovat některé základní zásady:

- 1 uschovat pas a další cenné doklady, jako např. letenku v hotelovém trezoru a cestovat pouze s minimem finanční hotovosti
- 1 nenosit šperky, dávat si pozor na cenné věci (videokameru, fotoaparát atd.)
- 1 parkovat vždy na hlídaném parkovišti, v autě nenechávat nikdy žádné věci
- 1 nebrat stopaře, objednávat taxi-slужbu prostřednictvím recepční, pronajímat auta pouze u známých půjčoven
- 1 cestovat pouze po hlavních silnicích a za denního světla
- 1 cestovat se zdravotním pojištěním, před cestou si ověřit rozsah jeho pokrytí v Belize
- 1 dávat si pozor na zavazadla a tašky s doklady v centru měst, v recepcích hotelů, na autobusových zastávkách a také přímo v autobusech (časté jsou krádeže osobních zavazadel z polic nad hlavou cestujících v autobuse)

Doporučuje se pít jen balenou vodu.

Zejména při pobřeží je nutno chránit se před komáry. V poslední době se v zemích Střední Ameriky objevila epidemie onemocnění zika, malárie, chikungunya a dengue, které způsobuje komár *Aedes aegypti*.

Prakticky všechny hlavní silnice v Belize mají asfaltový povrch, i méně významné komunikace jsou poměrně slušně sjízdné. I přesto se však k cestování doporučuje vozidlo s náhonem na čtyři kola.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Cizinci, kteří navštíví Belize jako turisté na dobu do 30 dnů, nesmí během pobytu pracovat. Společnostem, které budou zaměstnávat ilegální pracovníky, hrozí pokuta ve výši 2,5 tis. USD a musí uhradit náklady na jejich repatriaci. Cizí občan musí k práci v Belize získat pracovní povolení. Profese číšníka, prodavače nebo pomocníka v domácnosti je vyhrazena pouze místním. Za vystavení pracovního povolení je vybírán správní poplatek.

Ministerstvo práce vyřizuje pro cizince dočasná pracovní povolení (Temporary Employment Permit – TEP). Vyřízení trvá cca 6 týdnů. Žadatel musí předložit platný pas, 3 fotografie, uhradit poplatek 10 USD a potvrdit, že má dostatek finančních prostředků k pobytu. Vyžadován je také pohovor se zaměstnancem i zaměstnavatelem. Kladně vyřízená žádost se zasílá na imigrační úřad, který vystavuje povolení k pobytu. Za vystavené povolení je nutno uhradit správní poplatek v rozmezí 25–750 USD podle charakteru pracovního zařazení.

Existují 3 druhy povolení – standardní, pro práci v zemědělství a pro práci v zóně volného obchodu. Délka platnosti dočasného pracovního povolení se pohybuje od 3 měsíců do 1 roku a je možné ho prodloužit. O trvalý pobyt lze žádat až po uplynutí 1 roku legálního pobytu. K žádosti se přikládá výpis z rejstříku trestů, lékařská zpráva atd. Za vystavené povolení k trvalému pobytu je nutno uhradit správní poplatek v rozmezí 187,50–1 562,50 USD v závislosti od státního občanství žadatele. Vyřízení trvá cca 3 měsíce.

O státní občanství Belize je možné zažádat po uplynutí 5 let trvalého pobytu v zemi. K žádosti se předkládá výpis z rejstříku trestů, doklad o vlastnictví pozemku v Belize, potvrzení o pětiletém pobytu v Belize, lékařské potvrzení obsahující negativní test na HIV, 3 fotografie, rodný list, oddací list, výpis z bankovního účtu místní banky, prohlášení partnera o podpoře (declaration of support), povolení k trvalému pobytu, daňové přiznání.

5.9 Veletrhy a akce

S ohledem na velikost Belize doporučujeme veletrhy v sousedním Mexiku, které jsou významnější a belizské firmy se jich často účastní.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Belize je akreditované Velvyslanectví ČR v Mexiku, pod které spadá kancelář CzechTrade v Mexiku.

Velvyslanectví ČR v Mexiku

Adresa: Cuvier 22, Colonia Nueva Anzures, Delegación Miguel Hidalgo, Ciudad de México, 115 90

Tel.: (+52) 55 5531 2544

E-mail: Mexico@mzv.gov.cz

Webové stránky: www.mzv.gov.cz/mexico

Facebook: www.facebook.com/CZenMX/

E-mail obchodního oddělení: Mexico.Commerce@mzv.gov.cz

E-mail konzulárního oddělení: Mexico.Consulate@mzv.gov.cz

Pracovní doba: pondělí – pátek 8:00–16:30

Honorární konzulát Orange Walk Town

Vedoucí úřadu: p. Joseph Boris Loskot

Adresa: Westby Street 6, Orange Walk Town, Belize

Tel.: +501 322 22 25/ +501 322 33 73

E-mail: OrangeWalkTown.Honorary@mzv.gov.cz

Provozní doba úřadu: pondělí – pátek 9:00–12:00 hodin, 14:00–17:00 hodin

CzechTrade Mexico City

Adresa: Lago Alberto 375, Anáhuac I Secc, Miguel Hidalgo, Ciudad de México, México

Tel.: +52 55 8218 3517 (mobil)

E-mail: tereza.vitkova@czechtrade.cz

Webové stránky: www.czechtrade.cz; www.czechtrade-mexico.com.mx

Delegace Evropské Unie pro Jamajku, Belize, Turks a Caicos, Bahamy a Kajmanské ostrovy

Adresa: Olivier Road 8, Kingston, Jamajka

Tel.: (1-876) 924.6333-7

E-mail: delegation-jamaica@eeas.europa.eu

Webové stránky: eeas.europa.eu/delegations/jamaica_en

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Jednotné tísňové číslo (ambulance, policie, hasiči): 911

Policie: 911

Ambulance a hasiči: 911

Červený kříž: +501 207-3319

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Vláda](#)
- 1 [Ministerstvo financí, ekonomického rozvoje a investic](#)
- 1 [Ministerstvo přírodních zdrojů, ropy a těžby](#)
- 1 [Ministerstvo zahraničních věcí, obchodu a migrace](#)
- 1 [Ministerstvo národní obrany a bezpečnosti hranic](#)
- 1 [Ministerstvo rozvoje infrastruktury a bydlení](#)
- 1 [Ministerstvo turismu a krajanských záležitostí](#)
- 1 [Ministerstvo lidského rozvoje, rodin a záležitostí domorodého obyvatelstva](#)
- 1 [Ministerstvo zdraví a zdravého životního stylu](#)
- 1 [Ministerstvo transformace venkova, komunitního rozvoje, práce a místní samosprávy](#)
- 1 [Ministerstvo zemědělství, bezpečnosti potravin a podnikání](#)
- 1 [Ministerstvo spravedlnosti a generální prokurátor](#)
- 1 [Ministerstvo veřejných služeb a logistiky](#)
- 1 [Ministerstvo školství, kultury, vědy a technologie](#)
- 1 [Ministerstvo státní služby, ústavních a politických reforem](#)
- 1 [Široké spektrum informací o Belize](#)
- 1 [Státní zakázky](#)